

Roman

Poštnina plačana v gotovini

Številka 2 Din

Naročnina: 1 mesec 8 Din,
 1/2 leta 20 Din, 1/2 leta 40 Din,
 vse leto 80 Din. — Račun
 poštno hranilnice v Ljubljani
 štev. 15.393. — Dopisi: „Ro-
 man“, Ljubljana, Breg 10-12

Tednik za vse / Izhaja ob sobotah / Ljubljana, 18. X. 1930

Leto II. - Štev. 42

ONI, KI NAS OSREČUJEJO S SMEHOM:

HAROLD LLOYD

FOTO PARAMOUNT

JE TUDI SEL MED „TONFILMOVCE“, STEKEL V OČALIH PA SI ŠE NI NABAVIL

Nj. Vel. kralj se je 10. oktobra udeležil slavnostne otvoritve rudnika blizu Kosovske Mitrovice.

V vsej Dravski banovini so prestopile reke in potoki bregove. Ponekod, zlasti v okolici Celja in Krškega so vode napravile občutno škodo.

V okolici Ptuja so se končali veliki manevri naše vojske. Vodja manevrov se je jako pohvalno izrazil o naši armadi.

Naš odlični pevec Julij Betteto je letos angažiran v Monakovem, odkoder prav te dni poročajo o njegovih velikih uspehih.

Za ljubljanskega rektorja je bil za dobo dveh let izvoljen dr. Alfred Serko.

V kratkem začne banska uprava v Cetinju graditi žično železnico Cetinje-Krstač.

Ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje je storilo vse potrebno preko naših konzulatov v Kanadi in Argentini za povratek v domovino vseh onih izseljencev, ki se želijo vrniti zaradi delavske krize. Razmere v Ameriki so zelo težke, ker je število tujih delavcev jako veliko in mnogo brezposelnih.

V nedeljo so v Celovcu proslavili deseto obletnico koroškega plebiscita, ki je bil 10. oktobra 1920. Proslava se je spremenila v veliko nacionalistično manifestacijo za združitev Avstrije z Nemčijo. Našim časnikarjem so vstop na slavnosti prepovedali.

V nedeljo, 12. oktobra se je zaključila konferenca balkanskih držav v Atenah. Vse udeležene države so z doseženimi uspehi zadovoljne. Prihodnja konferenca bo v Carigradu. Obenem so se v Atenah vršile lahkoatletske tekme balkanskih držav, na katerih so zmagali Grki. Jugoslovani smo dosegli drugo mesto.

Novo rumunsko vlado je sestavil Mironescu. V vladi so razen dveh vsi prejšnji ministri.

17. oktobra je poteklo deset let, kar so Poljaki premagali boljševike. Obletnico so Poljaki svečano proslavili.

Veliko potresno opazovalnico so zgradili v Leningradu.

15. oktobra se je sestal novi nemški državni zbor.

10. oktobra se je ponesrečil drugi največji češki letalec Knjapkevsky. Pri izvrševanju smelih akrobacij so se letalu odlomila krila in je strmoglavilo na tla. Pilot je bil na mestu mrtev.

Kanadska letalca Boyd in Connor sta iz Nove Fundlandije v 28

Glave chikaških tihotapcev padajo...

Jack Diamond, eden najhujših tihotapcev in največjih chikaških banditov, je pal v izvrševanju svojega „poklica“...

In Al Capone, najhujši med najhujšimi? Kje so tisti, ki so poklicani, da rešijo prebivalstvo te strašne nadloge, morilcev, razbojnikov in tihotapcev chikaškega podzemlja, pred katerimi trepečejo od najvišjega do najnižjega vsi v Chicagu, ki imajo ime in denar?

Ni jih... Banditi chikaški brezskrbno opravljajo svoje posle...

Moral je priti iz Evrope, iz Pariza žurnalist, navidez neznamenit in nedolžen „buržuj“, da odgrne zastor s chikaškega podzemeljskega sveta. Moral je priti Géo London, da napiše senzacionalna razkritja o njihovem življenju — razkritja, ki jih ameriški tisk dotlej še ni zabeležil.

Dva meseca je bil Géo London med chikaškimi banditi; vrnivši se domov v Pariz, pa je napisal serijo člankov s slikami, člankov o „gangsterjih“ in razbojnikih, o detektivih, ki so voditelji tihotapskih tolpe, in sumljivih krasoticah...

Te velezanimive članke začne priobčevati 1. novembra „Ro-

urah preletela Atlantik in pristala na londonskem letališču Croydonu.

Na španskem so odkrili novo zaroto, ki je hotela napraviti revolucijo. Med aretiranci je tudi znameniti španski letalec Franco.

Trupla žrtev velike zrakoplovne katastrofe pri Beauvaisu, kjer je kakor smo že v zadnji številki poročali, zgorel angleški zrakoplov „R 101“, so svečano prepeljali v Anglijo in jih postavili na oder v zgodovinski Westminstrski dvorani. V soboto so jih pokopali v skupen grob.

Za volitve v dunajski državni zbor so vložili koroški Slovenci posebne liste in odklonili vsako sodelovanje z nemškimi strankami.

Mednarodna konferenca Rdečega križa je sprejela resolucijo o zaščiti prebivalstva proti kemični vojni.

Na newyorški borzi je zaradi poloma ene največjih bank izbruhnila panika. Izgube gredo v milijarde dolarjev.

man“, ki si je pridobil vse pravice za slovenščino. Bero se kakor napet kriminalni roman; zato smo tudi smatrali za svojo dolžnost, da jih pridobimo za naš list.

Trdno smo prepričani, da bomo z njimi ustregli vsem našim bralcem in bralkam. Prepričani pa smo tudi, da bodo vsi znali ceniti našo dobro voljo in gmotne žrtve, ki so nas stali ti članki.

Prihodnja številka je poslednja,

ki jo pošljemo zamudnikom. Z izboljšanjem in razširjenjem obsega listu, z uvedbo stalnih ilustracij in s pridobitvijo avtorizacije za Londonove članke in slike o chikaških banditih smo toliko žrtvovali za naše bralce, da nam je popolnoma nemogoče čakati zamudnike še delj.

Cena listu je ostala ista,

zato pa moramo zahtevati točnejšega poravnavanja naročnine. Prihodnji številki priložimo položnice; poslužite se jih takoj, da ne bo nepotrebnih reklamacij.

Za „Našo besedo“

je časa le še štirinajst dni. Kdor do 2. novembra ne obnovi naročnine, knjige ne dobi.

8. oktobra je umrl v Newyorku Allan Pinkerton, šef največje detektivske agencije na svetu, ki jo je ustanovil njegov ded leta 1859. Pinkerton je bil po rodu škot.

V vzhodni Franciji so nastale velike povodnji.

V Indiji je prišlo do novih spopadov med domačini in policijo.

Revolucija je za Bolivijo, Perujem in Argentino objela tudi največjo južnoameriško državo Brazilijo. Glavni, notranji vzrok ji je gospodarska kriza.

V Nemčiji je bilo 30. septembra 3.080.000 brezposelnih, med njimi 1.961.000 takih, ki dobivajo brezposelnostno podporo.

Avtomobilski kralj Ford je obiskal angleškega premierja Mc Donalda in se z njim pol ure razgovarjal.

V Atenah so ustanovili balkansko žurnalistično društvo.

Komisija za predor pod Gibraltarjem je dognala, da je gradnja tehnično mogoča.

H. R. HAGGARD:

Žena z večno mladostjo.

Pisateljev uvod

Ko seznanjam javnost z eno najčudovitejših in najskrivnostnejših pustolovščin, kar jih je katerikoli smrtnik kedaj doživel, se čutim dolžnega povedati, kako sem do nje prišel. Zato takoj izjavim, da nisem pripovedovalec nego samo izdajatelj te izredne povesti. In zdaj poslušajte, kako je prišla v moje roke.

Pred nekaj leti sem bil jaz, izdajatelj, v nekem mestu — imenujmo ga Cambridge — na obisku pri prijatelju. Nekega dne zagledam na ulici dva gospoda. Eden od njiju je bil bogme najlepši mladenič, kar sem jih kdaj videl. Bil je jako visok, plečat, z obraza pa sta mu sijala moč in neka prirodna gracijoznost. Njegovo lice je bilo brez gub — prav tako pravilno kakor lepo; ko pa je privzdignil klobuk, da pozdravi neko gospo, sem videl, da ima lepe zlate kodraste lase.

„Bože!“ sem osupel rekel prijatelju, ki sem se z njim izprehajal. „Tak je kakor živ Apolonov kip. Krasen dečko!“

„Da,“ odgovori prijatelj, „ta je najlepši na vsej univerzi. Imenujemo ga ‚grškega boga‘. Toda poglej tudi drugega: to je Vinceyev (Vincey je namreč ime temu ‚grškemu bogu‘) varuh, pravijo da je jako učen. Imenujejo ga ‚Haron‘.“

Pogledal sem ga in videl, da je njegov spremljevalec zares jako zanimiv. Prisodil bi mu kakih štirideset let, a je bil prav tako grd kakor njegov tovariš

lep. Bil je majhen, s kratkimi krivimi nogami, s skriviljenim hrbtom in nenavadno dolgimi lehtmi. Oči je imel majhne, črni lasje so mu padali na čelo, a brada mu je rasla po vsem obrazu. Prvi mah me je spomnil gorile, vendar je bilo v njegovih očeh nekaj mehkega in duhovitega. Rekel sem prijatelju, da bi se rad seznanil z njim.

„Zakaj ne,“ je odgovoril. „Poznam Vinceya, predstavim te.“

Nekaj minut nato smo se že vneto razgovarjali o Zulukafrih; takrat sem se bil namreč vrnil iz Južne Afrike. Kar pride mimo neka debela gospa in z njo lepa plavalaska. Gospod Vincey, ki ju je gotovo dobro poznal, se jima je takoj pridružil.

Še dobro vem, da sem se na tihem zasmel nad izpremembo, ki se je pojavila na obrazu starega gospoda (ime mu je bilo Holly), ko je uzrl oni dve dami. Prestal je sredi stavka in užaljeno pogledal svojega tovariša, nato pa se mi je hlastno priklonil, se obrnil in šel. Pozneje so mi povedali, da se boji žensk kakor vruga; o tem me je tudi podkrepil njegov nenadni odhod. Ne bi mogel reči, da je mladi Vincey kazal enako neprijaznost do žensk. Prijatelj mi je takrat celo rekel, da ne bi nikomur priporočal seznaniti tega mladeniča z deklico, ki se baš moži, ker bi zanesljivo ostavila svojega zaročenca. Bil je res prekrasen; a najlepše na njem

Naročnikom, ki jim manjka katera številka „Romana“ sporočamo, da imamo še vse številke lanskega in letošnjega letnika v zalogi. Komur kakšna številka manjka, naj jo naroči in priloži za vsak izvod 2 dinarja v znamkah.

je bilo to, da si ni nič domišljjal na svojo lepoto.

Prišlo je tako, da sem moral še tisti večer odpotovati. Tako se nisem mogel več sestati s ‚Haronom‘ in ‚Grškim bogom‘. Do danes ju nisem več videl in mislim, da ju še dolgo ne bom. Toda pred kakim mesecem sem dobil pismo in dva zavitka, od katerih je eden vseboval rokopis. Ko ga odprem, zagledam pismo s podpisom ‚Horacij Holly‘ — ime, ki se ga prvi mah nisem mogel spomniti. Pismo se je glasilo takole:

Cambridge, 1. maja 19...

Dragi gospod! Začudili se boste, da vam piše človek, ki ste z njim govorili komaj enkrat in še takrat le par besed. Kakih pet let bo tega, kar sem vam bil v Cambridge predstavljen s svojim varovancem ali bolje posiovnljencem Leonom Vinceyem.

Preidem takoj na stvar.

Pred dnevi sem z velikim zanimanjem čital vašo knjigo o neki srednjeafriški pustolovščini. Mislim, da je tista pustolovščina pol resnična, a pol plod vaše domišljije. Naj bo že tako ali tako, ona knjiga mi je vdahnila krasno misel. Jaz in moj varovavec Leon Vincey sva namreč pred kratkim doživela pravo afriško pustolovščino, še čudovitejšo od vaše in bojim se, da ji ne boste verjeli. Iz tega rokopisa, ki vam ga pošiljam skupno s skarabejem, „Kraljevskim sinom Solnea“, in originalno glinasto črepino, boste spoznali, da sva sklenila, da za živega ne izdava te povesti. In tega sklepa tudi ne bi izpremenila, da se ni prav pred kratkim nekaj zgodilo.

Iz razlogov, ki jih utegneta pogoditi, ko preberete ta rokopis,

se spet odpravljava na potovanje v Osrednjo Azijo, kjer je ako le kje na svetu domovina modrosti; že naprej veva, da bo najino bivanje tam jako dolgo. Morda se vobče ne vrneva. In tako sva se vprašala: ali prav ravnava, da zamolčiva svetu dogodek, o katerem sva prepričana, da je velikanske važnosti — zamolčiva samo zato, ker sva osebno prizadeta in ker se bojiva osmešena in neverjetnosti ljudi?

Z Leonom se v tem vprašanju nisva mogla zediniti; zato sva napravila kompromis in poslala povest vam. Naj jo že priobčite ali ne: naju opišite le toliko, kolikor je neobhodno potrebno za verodostojnost povesti.

Kaj bi vam še govoril? Rečem samo to, da je v rokopisu vse popisano tako, kakor se je res zgodilo. Tudi glede Nje vam ne morem ničesar več povedati. Vsak dan bolj obžalujeva, da nisva prigode bolj izrabila in da se nisva bolj seznanila z ono čudovito žensko. Kdo je bila? Kako je prišla v votline Korov, in kateri veri je pripadala? Te ga nisva mogla izvedeti in bojiva se, da nikdar ne bova mogla.

Ali bi hoteli priobčiti to povest? Za nagrado vam bo zadoščenje, da niste povedali navadne povesti nego najčudovitejši roman, kar jih je kdajkoli bilo. Preberite rokopis in odgovorite čimprej!

Z odličnim spoštovanjem
L. Horacij Holly.

Pripis. Samo po sebi se razume, da bo ves dobiček te knjige, ako ga kaj bo, vaš; če bo pa izguba, naložim svojima odvetnikoma Geoffreju in Jordanu, da jo poravnata. Prepuščava vam črepino, skarabeja in pergamene; obdržite jih, dokler jih ne bova zahtevala nazaj. L. H. H.

To pismo me je seveda jako osupilo. Še bolj pa sem se začudil, ko sem čez štirinajst dni — prej nisem mogel zaradi obilice dela — pregledal rokopis.

Takoj sem pisal Hollyju, toda čez teden dni mi je odgovoril njegov odvetnik, da sta njegov

klijent in gospod Leon Vincey odpotovala v Tibet in da ne ve za njun naslov.

Evo, to je vse, kar morem povedati. Povest samo prepuščam čitatelju, on naj sodi. Podajam mu jo tako, kakršno sem dobil, izvzemši neke neznatne izpremembe, da zatajim glavne junake. Vzdržal sem se slehernega razlaganja. Izprva sem mislil, da je to povest neke ženske, na kateri počiva krilo noči, ogrnjene v veličanstvo sence nešteti in brezkončnih let — in da je vse to samo neizmerna prispodoba, ki mi je ni dano razumeti. Nato sem pomislil, da je to morda smel poskus orisanja posledic praktične neumrljivosti, ki so strnile v enem samem smrtniku — smrtniku, ki dobiva svojo moč še iz zemlje, kjer naraščajo in padajo vetrovi in morje.

Toda čim delj sem čital, tem bolj sem opuščal to misel. Vsa ta povest ima zame pečat resnice. Njeno razlago prepuščam drugim — in s tem kratkim uvodom, ki je bil za razumevanje potreben, bralcem hkrati predstavljam Aješo in podzemlje Korov. **Izdajatelj.**

Dostavek. Nekaj me je prese-netilo pri tej povesti in ne morem si kaj, da ne bi bralca na to opozoril. Najbrž bo sam opazil, da v značaju Leona Vinceya ni tistega, kar bi po splošni sodbi moglo zamamiti tako velikega duha kakor je Aješin. Po moji sodbi Vincey ni niti kaj zanimiv in mislim, da bi ga v navadnih razmerah mogel gospod Holly izpodrinuti iz Aješinega srca. Ali je morda Aješa, ki je videla delj kakor moremo videti mi, opazila iskro veličine, skrite v duši svojega ljubimca? Ali je vedela, da bo pod vplivom njene nesmrtnosti, opljena z njeno modrostjo in ožarjena z njeno prisotnostjo, ta iskra vzevetela in zasijala ko zvezda, napolnjujoč ves svet s sijajem in vonjem?

Tudi na to ne vem odgovora, nego prepuščam bralcu, da si sam ustvari sodbo o vsem onem, kar je napisal gospod Holly v tej knjigi.

Prva knjiga

I

Moj obiskovalec

Nekateri dogodki so taki, da nam ostane vsaka podrobnost zapisana v spominu. Tako je tudi s prizorom, ki ga hočem popisati.

Pred kakimi dvajsetimi leti, baš ta mesec sem sedel jaz, Ludovik Horacij Holly, neko noč v svoji sobi v Cambridgeu, ukvarjajoč se z neko matematično nalogo: pripravljal sem se za skušnjo, ki me je čakala drugi teden. Utrujen sem knjigo odložil, vzel pipo in si jo nabasal. Na polici je gorela sveča, za njo pa je bilo veliko ozko zrcalo; in ko sem si prižgal pipo, sem se pogledal vanj in začel razmišljati. Vžigalica je gorela, dokler ni dogorela do prstov in me prisilila, da sem jo izpustil.

„Upam,“ sem si rekel na glas, „da bom nekaj dosegel vsaj z notranjostjo svoje glave, kajti z njeno zunanostjo vidim, da ne bo nikoli nič.“

Ta opazka se bo zdela vsakomur, ki bo to bral, prvi mah nerazumljiva, zato takoj povem, da sem imel v mislih svoje telesne nedostatke. Večina ljudi je v svojem dvaindvajsetem letu oblagodarjena z neko lepoto, ki jo daje že mladost sama po sebi; toda meni je bilo tudi to prikrajšano. Majhen, debelušast, grd in iznakažen, s širokimi prsi in dolgimi koščeni rokami, s trdimi črtami, upadlimi rjavimi očmi in nizkim čelom. Taka je bila moja vnanost pred dvajsetimi leti, a taka je ostala z majhnimi izpremembami do danes.

Kakor Kajn sem bil ožigosan, ožigosan od narave s pečatom nenavadne grdosti, kakor sem bil po narodi obdarovan z nenavadno močjo in velikimi duhovnimi sposobnostmi. Tako grd sem bil, da so se me sramovali celo tovariši na univerzi.

Ali je tedaj čuda, da sem se ogibal ljudi? Ali je čuda, da sem se poglabljal vase in da nisem imel prijateljev, razen enega? Priroda sama mi je naložila, da živim sam in da črpam uteho samo iz nje.

Ženske so bežale pred menoj. Čul sem nekoč neko damo, ki me je misleč, da je ne slišim, imenovala „spako“, češ da jo je moj obraz utrdil v veri, da izvirajo ljudje od opic.

In to je bilo v dobi, ko mi je bilo komaj dvajset let...

Tako sem stal in gledal v zrcalo, čuteč neko grenko zadoščenje, da sem sam na svetu: nisem imel več očeta ne matere ne brata. In ko sem tako premišljal, je nekdo potrkal na vrata.

Bilo je skoro polnoči in ni se mi dalo sprejemati tujcev. Samo enega prijatelja sem imel v zavodu, ali bolje na svetu. Ali je bil to morda on?

Neznanec za vrati je zakašljaval. Spoznal sem ga po glasu in mu odprl.

Bil je visok mož kakih tridesetih let, ki so se mu na licu še videli ostanki nekdanje lepote. Stopil je v sobo kriveč se pod težo železne skrinjice, ki jo je imel v desnici. Dal jo je na mizo in tedaj ga je posilil kašelj. Kašljaval je in kašljaval, da mu je obraz posinela, na koncu pa se je vrgel na stol in začel bljuvati kri. Natočil sem mu žganje. Izpil ga je in malo mu je odleglo.

„Zakaj si me pustil čakati na mrazu?“ je vprašal očitaje. „Saj veš, da je mraz zame smrt.“

„Nisem vedel, kdo je,“ sem odgovoril. „Pozen si.“

„Vem. Toda mislim, da je to moj poslednji obisk,“ je odgovoril, sileč se na smeh. „Končal sem, Holly, končal. Ne verjamem, da dočakam jutro.“

„Nezmisel!“ mu odvrnem. „Daj, da stečem po zdravnika.“

Z ukazovalno kretnjo odmahne:

„Nikak nezmisel: ne maram zdravnika. Sam sem se učil medicine in vem, kako je z menoj. Noben zdravnik mi ne more pomagati. Bliža se mi poslednja ura. Čudež je že to, da sem dočakal današnji dan. Zdaj pa poslušaj, kakor še nisi nikogar poslušal, ker ti ne bom mogel dvakrat povedati. Dve leti sva si bila prijatelja. Povej zdaj, kaj veš o meni!“

„Kaj vem? Da si bogat in da si si izmislil stopiti v zavod v

starosti, ko ga drugi navadno zapuščajo. Vem, da si bil oženjen, da ti je žena umrla in da si mi najboljši in edin prijatelj, kar jih imam.“

„Ali veš, da imam sina?“

„Ne.“

„Pet let mu je. Življenje je dala mati zanj, in zato mu nisem nikdar mogel pogledati v obraz. Holly, ali bi hotel prevzeti tega otroka in mu biti varuh?“

Planil sem s stola.

„Jaz?“ sem vzkliknil.

„Da, ti. Nisem te zaman opazoval in proučeval polni dve leti. Vedel sem, da mi ni več dolgo živeti, in iskal sem človeka, ki bi mu prepustil otroka in tole,“ s temi besedami je potrkal po že-

„Ali veš, da imam sina?“

lezni skrinjici. „Ti si pravi mož, Holly, ker si trd ko grča in zdrav v srcu. Poslušaj! Otrok bo edini potomec ene najstarejših rodbin na svetu. Smejal se mi boš; toda nekega dne boš zvedel, da je bil njegov petinšestdeseti ali šestinšestdeseti prednik v ravni črti v Egiptu Izidin svečenik, čeprav je bil grškega rodu in se je imenoval Kalikrates (močan in lep). Njegov oče je bil grški plačanec pri Hak-Horu, faraonu devetindvajsete dinastije, njegov ded pa je bil najbrž oni Kalikrates, ki ga omenja Herodot. Okoli leta 339 pred Kristom, baš v času, ko so končno strmoglavili faraoni, je ta Kalikrat, ki je bil svečenik, prelomil oblubo

devišta in pobegnil iz Egipta z neko kneginjo kraljevske krvi, ki se je bila vanj zaljubila; ladja pa se mu je razbila blizu današnjega zaliva Delagoa (v južno-vzhodni Afriki). On in njegova žena sta se rešila, vsi drugi pa so se potopili. Tam sta pretrpela strašne dni, dokler se ju ni naposled usmilila velika kraljica nekega divjega naroda, bela ženska, ki je bila nenavadno ljubezniva. In potem se je zgodilo — kako, boš zvedel iz tega, kar je v skrinjici — da je ubila mojega prednika Kalikrata. Njegova žena se je rešila in pobegnila v Atene z otrokom, ki mu je dal ime Tisistenes ali ‚Silni maščevalec‘.

Pet sto let nato se je rodbina preselila v Rim; zdi se, da tudi tukaj ni pozabila na osveto, zakaj ime Tisistenes je izpremenila v latinski ‚Vindex‘ ali ‚Maščevalec‘. Tam je ostala še kakih pet vekov, dokler ni okoli leta 770 po Kristu Karel Veliki osvojil Lombardije in se je glavar rodbine pridružil velikemu vladarju ter se z njim opravil čez Alpe in se naselil v Bretaniji. Osem rodov je preživel v tej deželi, dokler se ni zadnji potomec preselil v Anglijo.

Od tiste dobe pa do danes ti lahko naštejemo vse prednike brez vrzeli. Ne morem reči, da bi se bili Vinceyi — to ime je pokvarjeno iz nekdanjega rimskega Vindexa — kdaj bogzna kako odlikovali; časih so bili vojaki, časih trgovci, a vedno so uživali spoštovanje.

Okoli leta 1840 je moj ded nabral velike denarje s trgovanjem s pivom. Leta 1871 je umrl, a moj oče je potrosil večji del podedovanega imetja. Pred desetimi leti je umrl tudi on in mi zapustil dva tisoč šterlingov letnega dohodka. Takrat sem šel v zvezi s tem, kar je tu notri, — in pokaže s prstom na železni zabojček — „na ekspedicijo, ki pa se je zame nesrečno končala. Na povratku čez južno Evropo sem prišel tudi v Atene. Tam sem se seznanil s svojo bodočo ženo, ki je bila prav tako lepa kakor so bili lepi moji pradedi: Oženil sem se, čez leto dni, ko se

mi je rodil otrok, pa mi je žena umrla."

Za trenotek je prestal in si podprl glavo z roko. Nato pa je povzel:

„Moja ženitev me je odvrnila od namere, ki ti o njej zdaj ne morem govoriti. Ne utegnem, Holly, ne utegnem! Nekega dne izveš vse.“

Po ženini smrti sem se iznova začel s tem ukvarjati. Toda najprej sem se moral, vsaj mislil sem tako, seznaniti z iztočnimi jeziki, zlasti arabskim. Da si olajšam te studije, sem prišel sem. Tu pa se je naglo razvila moja bolezen in zdaj sem pri koncu.“

In kakor v potrdilo teh besed ga je napadel hud kašelj. Ponudim mu še eno čašico žganja.

„Nisem še videl sinčka Leona, odkar sem ga pustil v povojih. Nisem ga mogel pogledati, toda povedali so mi, da je krasen in duhovit dečko. V tem ovitku je zapisano, kako je treba otroka vzgojiti. Način je nekoliko nenavaden in zato bi tujcu tega ne zaupal. Še enkrat te vprašam: ali bi mi storil to?“

„Najprej moram vedeti, kaj.“ sem mu odgovoril.

„Vzeti bi moral mojega otroka k sebi, dokler ne doseže pet in dvajset let. V šolo ga ne bi pošiljal. Ko izpolni petindvajseto leto, se neha tvoje varuštvo in takrat odpreš s ključem, ki ti ga zdaj predam, tole skrinjico. Rečeš mu, naj pogleda in prouči vse, kaj je v njej, in naj pove, ali hoče storiti, kar se od njega zahteva.“

Zdaj pa k denarni stvari.

Mojih dohodkov je dva tisoč dvesto funtov na leto. Pol jih gre tebi, dokler si živ, ko prevzameš varuštvo: tisoč funtov na leto. To sem ti tudi zapisal v oporoki. Z drugim tisočem boš moral skrbeti za otroka, ostalo pa naj se nabira, dokler ne bo Leonu pet in dvajset let.“

„A če prej umrem?“

„Tedadaj naj pa država izbere otroku varuha. Samo v oporoki ne pozabi določiti, da mora priti skrinjica v njegove roke. Holly, prosim te, ne odbij mi tega; tudi zate bo dobro.“

Ureja Boris Rihteršič

Snežanje filmov v smrtni nevarnosti.

Poslednji film rano umrlega filmskega zvezdnika Lona Chaneya, o katerem smo pisali v zadnji številki, je bil Ekspres št. 317. V njem je moral Chaney igrati vlogo starega strojevodje, ki skozi vse nevarnosti in nevihte srečno pripelje svoj vlak na odrejeno mesto. Čeprav so Chaneyu predlagali, da bi namestu njega vodil vlak eden izmed poklicnih strojevodij, je to od-

klonil. Nekega dne je izginil iz Hollywooda in odšel v Chicago, kjer je delal več mesecev v železniških delavnicah. Kakor je prej izginil, tako se je potem vrnil nazaj v Hollywood, toda z diplomom strojevodje za brzovlake v žepu.

Vse je bilo pripravljeno za snemanje filma. Lokomotiva z vlakom je stala na odprti progi, filmski aparat na tenderju. V lokomotivi je ostal samo še inženjer, ki je vseeno mislil, da je pametneje, če ostane v bližini glavnega igralca. Lon Chaney je bil navzlic svoji praksi precej razburjen in tega tudi ni prikrival.

To je bilo sredi zime. Snežilo je kakor po naročilu. Chaney je pogljal vlak. Spočetka je šlo vse v redu, potem pa se je nenadoma zgodilo nekaj nepričakovanega. Kolesa

lokomotive so se začela vrteti čedalje hitreje, dasi Chaney ni pospešil tempa. Okamenel je od strahu. Takoj je vedel, kaj se je zgodilo. Proga, ki je nekoliko visela, je bila poleđena in vlak je začel drseti. Vsakdo ve, kako nerodno je to že pri avtu, koliko bolj šele pri težki lokomotivi, ki vozi celo vrsto vagonov. Lokomotiva drvi čedalje hitreje, zavore odpovedo, strojevodja izgubi oblast nad njimi in nesreča je malone neizogibna. Toda velike ameriške ekspresne lokomotive so proti takim nesrečam zavarovane. Vsaka ima namreč v posebnem rezervoarju nekaj ton peska. Ko pride lokomotiva na poleđenel teren, potegne strojevodja za vzvod in pesek se začne avtomatično vsipati na progo.

Chaney kot novinec se tega seveda ni spomnil. V tem neprijetnem položaju je izgubil glavo. Inženjer, ki ga takrat ni bilo pri stroju, je s tenderja zaklical na ves glas: „Odpriete pesek!“

Tedadaj se je Chaney zavedel. Podzavestno je potegnil vzvod. Vlak je še nekaj kilometrov drsel, potem pa je vozil naprej z običajno hitrostjo.

Potniki in igralci so bili rešeni. Ko je bil posnetek gotov in je Chaney skočil z lokomotive, je bil bled ko stena. Prijateljem, ki so ga obsuli, je rekel, da je bil to najnevarnejši trenutek v njegovem življenju.

Greta v Hollywoodu ...

Hollywood prevzame vsakogar. Najsi bo po vsednevnem delu še tako izmučen, gre vendar vsak večer v mesto. Sto in sto hotelov in dancinogov je prevelika izkušnja tudi za filmske igralce. Kamorkoli greš jih srečaš, vse od najskromnejših do največjih, od statistov do zvezdnikov.

Greta ni taka. Še čez dan jo je malo videti. Ko odpravi svoje dnevno delo kar izgine. Kam? Domov.

Nekoč so jo vprašali, kaj dela sama doma.

„Kaj delam?“ jim je odgovorila. „Povedala vam bom, čeprav me morda ne boste razumeli. Vsak človek skriva v sebi svojega dvojnika, ki ga ne pozna. Nekateri ga iščejo, drugi se zanj ne brigajo. Jaz sem ga iskala... in sem ga našla.“

„Našli ste ga?“

„Da, našla. Če se hočete prepričati, pogledajte moje filme...“

Filmski drobiž

Ljubimec naše ženske filmske publike Harry Liedtke ima iz prvega zakona dva za ženitev godna sinova.

Filmski zvezdnik Werner Pitschau, slikar in menih iz filma „Setra Marija“, se je 28. oktobra 1928 z avtom smrtno ponesrečil.

Maurice Leblanc

KRIVNOST VOTLE IGLE

KRIMINALNI ROMAN

„Beautrelet, ti boš oznanil vsemu svetu, da ni Lupin vzela niti enega dragulja od teh, ki so bili v kraljevski zakladnici, niti enega, kolnem se na svojo čast. Nisem imel pravice za to, zakaj to je imetje Francije...“

Spodaj je hitel Ganimard. Po zvenku udarcev se je čutilo, da njegovi ljudje naskakujejo poslednja vrata, ki zapirajo dostop v dvorano drobnjav.

Zamišljeno stopaje po sobi je menil Lupin:

„Kako žalostno je, da se moraš ločiti od vsega tega! Svoje najlepše sem preživel tu, sam, s temi umetninami, ki sem jih ljubil... In moje oči jih ne bodo več videle, moje roke se jih ne bodo več dotikale.“

Njegov obraz se je zmračil in Beautrelet se ni mogel ubraniti nekega sočutja. Bolest je morala biti pri tem človeku koliko hujša kakor pri kom drugem, prav tako kakor veselje, ponos in občutek sramote.

Ustavil se je pri oknu in pokazal s prstom na morje:

„In še bolj žalostno je ostaviti tole. Ali ni lepo? Neizmerno morje... Nebo... Na desni in levi etretatske čeri s svojimi tremi vrati, amontskimi, avalskimi in manneportskimi... In prav tolikimi slavloloki za njih gospodarje... In ta gospodar sem bil jaz! Kralj pustolovcev, kralj Votle Igle! Čudnega in nadnaravnega kraljestva kralj! Od Cezarja do Lupina... Kakšna usoda!“

Zasméjal se je.

„Pravljicni kralj? Zakaj? Ne, kralj sveta! S tega mesta, iz te Igle sem obvladal ves svet! Imel sem ga v rokah kakor plen! Dvigni onole Saitafernovo tiaro, Beautrelet!... Ali vidiš dvojni telefonski aparat?... Na desni, glej je vód v Pariz... Moja lastna zveza — na levi zveza z Londonom, tudi moja lastna zveza. Iz Londona imam Ameriko! Azijo! Avstralijo! V vseh deželah pisarne, trgovske agente, priganjače, ovaduhe. Mednarodna trgovina je to. Največja trgovina za nakup umetnosti in starin. O, Beautrelet! Časih se mi od vse te mogočnosti v glavi zvrtili. Takrat sem kakor pijan.“

Vrata spodaj so se podajala. Slišala sta Ganimarda in njegove ljudi, kako teko in iščejo...

Lupin je tiho povzel:

„In zdaj je konec... Drobná deklica s plavimi lasmi in lepimi otožnimi očmi je prišla mimo, visoka duša, da, visoka... in zdaj je konec... jaz sam sem podrl neizmerno stavbo... vse drugo se mi zdi otročje in brezumno... zame so samo še njeni lasje... njene otožne oči... in njena visoka duša.“

Možje so prihajali po stopnicah. Sunek je zamajal vrata. Poslednja...

Lupin je prijel mladega moža za laket in ga stresel.

„Ali zdaj razumeš, Beautrelet, zakaj sem ti dal prosto pot, čeprav bi te bil v teh tednih tolikokrat mogel ugonobiti? Ali razumeš, kako je moglo priti z menoj tako daleč? Ali razumeš, zakaj sem dal slehernemu svojih ljudi njegov delež na plenu? Saj si jih tisto noč srečal gori na

skali. Razumeš? Votla Iгла mi pomeni ‚svet pustolovčin‘. Dokler je moja, ostanem ‚pustolovec‘. Kadar pa mi jo vzamejo, se odtrga vsa prošlost od mene, in začne se bodočnost, bodočnost pokoja in sreče, in ne bo mi več treba zardeti, kadar me pogledajo Raymondine oči — bodočnost...“

Srdito se je obrnil k vratom.

„Tak molči vendar, Ganimard, nisem še končal!“

Udarci so grmeli vse huje. Bilo je, kakor bi z brunom naskakovali vrata.

Beautrelet ni razumel Lupinovega početja. Da je predajal Iгло, bi še bilo, a zakaj tudi sebe? Kakšen je bil njegov načrt? Ali je upal, da se izmuzne Ganimardu? In kje je bila Raymonde?

Sanjavo je šepnil Lupin:

„Arsène Lupin pošten... nič več tat... živčé kakor drugi ljudje... In zakaj ne? Tak pušti me že pri miru, Ganimard! Trikratni idiot, ne veš, da govorim zgodovinske besede, ki jih bo Beautrelet sporočil našim vnukom!“

Zasméjal se je:

„Čas zapravljam, Nikoli ne bo Ganimard razumel mojih zgodovinskih besed.“

Vzel je kos rdeče krede, postavil pručico in napisal na zid z velikimi črkami:

Arsène Lupin zapušča Franciji vse zaklade Votle Igle z edinim pogojem, da postavijo te zaklade v Louvreski muzej v dvorane, ki naj se imenujejo ‚Dvorane Arsèna Lupina‘!

„Zdaj je moja vest mirna,“ je rekel. „Francija in jaz sva bot.“

Napadalci so razbijali kar so mogli. Prvi sklad v vratih je popustil. Neka roka je segla skozi in iskala ključavnico.

„Strela!“ je zaklel Lupin, „ta bedasti Ganimard bi utegnil prvič v življenju uspeti!“ Skočil je k vratom in potegnil iz njih ključ.

„Ne, moj dragi, ta vrata so trdna... In časa imam dovolj... Beautrelet, rečem ti: zbogom... In hvala ti!... zakaj, bogme, mogel bi me bil spraviti v vražjo zadrego — pa si bil spodoben človek!“

Umaknil se je proti velikemu triptihu Van den Weidena, ki je predstavljal kralje iz Jutrove dežele. Odprl je krilo na desni in tako odkril neka vratca.

„Obilo sreče, Ganimard! In pozdravi svojo drago rodbino!“

Počil je strel. Lupin je odskočil.

„Pes! V sredo srca! Tak si se nečesa naučil? Eden od kraljev je šel! V sredo srca! Razbit kakor pipa na sejmski stojnici...“

„Vdaj se, Lupin!“ je zarjul Ganimard, njegov revolver se je dvignil nad zdrobljenim vkladom vrat in njegove oči so se zabliskale skozi luknjo. „Vdaj se, Lupin!“

„Od kdaj se vdaja garda?“

„Če se zganeš, ustrelim...“

„Beži no! Tu me ne dosežeš!“

Lupin je bil stopil ob stran in res: če bi Ganimard tudi mogel streljati skozi luknjo v vratih, tjakaj kamor je stopil Lupin, ne bi mogel ne meriti ne streljati.

Položaj pa zato ni bil prav nič manj nevaren, zakaj izhod, ki se je nanj zanašal, vratca v triptihu so bila Ganimardu ravno nasproti. Misliti na beg je pomenilo toliko kakor stopiti detektivu pred revolver; in v njem je bilo še pet nabojev.

„Strela božja,“ se je zasmel, „moje akcije padajo. Prav se ti godi, Lupin stari; hotel si imeti še poslednjo senzacijo, pa si predolgo natezal vrv. Kaj ti je bilo treba tako dolgo klepetati!“

Stisnil se je plosko k zidu. Pod združenimi naporci mož se je

Roman „Skryvnost Votle igle“ je začel izhajati v 32. številki „Romana“. Današnje nadaljevanje je enajsto. Novi naročniki dobe vsa do zdaj izišla nadaljevanja brezplačno, če plačajo naročnino vsaj za pol leta.

že druga deščica vratnega vklada podala.

Le še trije metri so ločili nasprotnika. Toda Lupina je krila vitrina iz pozlačenega lesa.

„Tak pomagaj vendar, Beautrelet!“ je kriknil detektiv od jeze škripaje z zobmi. „Streljaj in ne glej ga!“

Čuden občutek je bil Izidorja odrevenil. Ganimardov klic mu je vrnil zavest. Njegova roka je segla po revolverju.

Če ustrelim, si je rekel, je Lupin izgubljen... in pravico imam... dolžan sem ustreliti...

Njune oči so se srečale. Lupinov pogled je bil miren, pozoren, skoro radoveden, kakor da ga v tej strašni nevarnosti zanimata psihološki problem, ki se odigrava v mladem možu. Ali se bo Izidor odločil zadati premaganemu sovražniku smrtni udarec?

Vrata so se razklala od vrha do tal.

„K meni, Beautrelet! Imamo ga!“ je zavpil Ganimard.

Izidor je dvignil revolver.

To, kar se je zdaj zgodilo, se je odigralo tako naglo, da se Izidor še dolgo potem ni mogel spomniti vseh podrobnosti. Videl je, kako se je Lupin sklonil, stekel ob zidu, prav pod orožjem, ki ga je Ganimard zaman izpallil, dosegel vrata, potlej pa je Izidor iznenada začutil, kako ga je nekaj vrglo na tla in spet z neodoljivo silo dvignilo v zrak.

VSAK DAN 1 VPRAŠANJE

Odgovori na 12. strani

1. Kateri vladar je svojim državljanom prepovedal nositi brado?
2. Kdaj in kje so položili prvi podzemeljski telefonski kabel?
3. Koliko jajec zneso čebela matca na leto?
4. Kateri slovenski pisatelj je prvi pisal uganke?
5. Katere so najmanjše države v Evropi?
6. Kdo je prvi rekel „Amerika Američanom“?
7. Kaj je „vozle“?

Lupin ga je vzdignil predse kakor živ ščit.

„Deset proti eni, da me ne dobiš, Ganimard. Vidiš, Lupin vselej najde pot.“ Naglo se je bil umaknil do triptiha. Z eno roko je pritiskal Beautreleta na prsa, z drugo je odprl vrata in jih zaklenil za seboj. Bil je rešen.

Pred njima so bile strme stopnice, ki so držale nizzdol.

„Naprej,“ je rekel Lupin in sunil Beautreleta pred se. „Kopna armada je tepena... pobrigajmo se za francosko mornarico... Po Waterlooju Trafalgar... Ali ni lepo imeti tako zabavo zastonj? O, božansko je, kako zdaj razbijajo po triptihu. Prepozno, otroci... Naprej, Beautrelet...“

Stopnice, ki so bile vsekane v stene Igle, so vodile okoli in okoli piramide in se spiralasto spuščale v globino. Preskakovaje po dve in tri sta hitela dol. Zdaj pa zdaj sta zagledala pramen svetlobe, ki je silil skozi špranje v skali.

Še vedno sta stopala nizzdol, vse globlje in globlje, Izidor molčeč, Lupin razposajen:

„Rad bi vedel, kaj prav za prav Ganimard počne! Morda se spušča po drugih stopnicah, da mi zapre dohod v predor? Na, tako neumen ni... Rajši je pustil tam štiri može...“

Postal je.

„Čuj... Zgoraj kriče... Brodovje zovejo...“

Pod seboj sta začula glasove. Zdaj sta bila že skoro v višini gladine. Prav takrat sta stopila v prostorno votlino. Iz teme se je izluščila senca, in ženska se je vrgla Lupinu v objem.

„Brž, brž! Tako strah me je bilo!... Le kaj si počel?... A saj nisi sam!...“

Lupin jo je pomiril.

„To je najin prijatelj Beautrelet... Glej, Beautrelet je bil tako prijazen... a to ti povem drugič... Zdaj ne utegnem... Charelais, ali si tu?... Aha!... Prav... in čoln?“

Charolais se je odzval:

„Čoln je pripravljen.“

„Torej naprej!“ je vzkliknil Lupin.

Začulo se je brnenje motorja in Beautrelet, čigar oči so se

polagoma privadile somraku, se je pomalem zavedel, da se nahaja na nekakem nabrežju kraj vode. Pred njim se je zibal čoln.

„Motorni čoln,“ je dopolnil Lupin Beautreletova opazovanja. „He! To te čudi, dragi Izidor... Ne razumeš?... Vidiš, to je morje, ki se ob plimi dvigne v votlino; zato mi je to majhna a nevidna in varna luka...“

„Samo zaprta,“ je menil Beautrelet. „Saj ne more nihče noter ne ven.“

„Pač, jaz,“ je odgovoril Lupin. „Tako ti pokažem.“

Pomagal je Raymondi v čoln, potlej pa se je vrnil po Beautreleta. Le-ta se je obotavljal.

„Ali te je strah?“ je vprašal Lupin.

„Česa?“

„Da te torpedovka ne potopi.“

„Ne.“

„Nemara pa se vprašaš, ali ni tvoja dolžnost, da se vrneš h Ganimardu, na stran pravice, na stran človeške družbe in morale, namestu, da stojiš na strani Lupina, na strani sramote in nepoštenja.“

„Tako je.“

„Na vso nesrečo nimaš izbire. Za zdaj morava biti oba mrtva... morajo mi dati miru, ki ga potrebujem kot bodoči pošteni državljani. Pozneje, ko te spet vrnem svobodi, lahko poveš kar hočeš... Takrat se mi ne bo treba ničesar več bati.“

Beautrelet je čutil, da je sleherni odpor zaman. In počemu tudi odpor? Ali ni bil on odkril Votle Igle? Ali ni imel pravice, predajati se neodoljivi simpatiji, ki jo je ta človek zbuval v njem?

Ta občutek je bil tako živ, da ga je skoraj premogla izkušnja, da bi Lupinu rekel:

„Pazite! V novo, še večjo nevarnost drevite. Sherlock Holmes vam je za petami.“

„Naprej! Za menoj!“ ga je pozval Lupin, preden se je Beautrelet mogel odločiti, da izpregovori.

Storil je kakor mu je zapovedal. Skupaj z Lupinom je stopil na čoln in se spustil po stopnicah v notranjost. Spodaj

je že čakala Raymonde. Loputnica nad njimi se je zaprla.

„Evo, to je moj čoln, podmornica!“ je vzkliknil Lupin.

Čoln je rahlo oplazil skale. Alge so se dvignile in se zravnale, neroden črn rastlinski svet, in toki v globini so ga graciozno krivili, da se je zvijal in plapolal kakor vejoči lasje.

Tedaj je šinila nad njimi senca.

„To je torpedovka... Topovi se bodo oglasili... Kaj name-rava pomorska armada? Bombardirati Iglo? Škoda, Beautrelet, da tega ne vidimo... He, Charolais, ali spiš?“ je telefonično poklical strojnika.

Čoln je naglo hitel. Ribe so se razbegavale od njega. Ena, najpogumnejša, se je obesila za okno in se srepo zagledala z velikimi negibnimi očmi.

„Tako, vidiš, mi ugaja,“ je vzkliknil Lupin. „Kaj praviš o moji orehovi lupinici, Beautrelet? Ni nápak, kaj?“

Poklical je Charolaisa.

„Dajmo, dvignimo se, zdaj ni več nevarnosti...“

Popeli so se na vodno gladino in pogledali iz čolna.

Bili so kako miljo od obale, torej jih nihče ni mogel videti. Zdaj šele si je Izidor ustvaril sliko o omotični brzini, ki so z njo rezali morske valove.

Lupin se je venomer šalil, in Izidor ga ni prestal gledati in poslušati. Občudoval je ogenj tega moža, njegovo veselost in šegavost, njegovo ironično brezskrbnost in življensko vedrost.

Opazoval je tudi Raymondo. Mlada žena je ves čas molčala in se naslanjala nanj, ki ga je ljubila. Toda zdaj pa zdaj je prekrizala roke in oči so se ji še bolj zmračile od žalosti. Kakor da jo bole njegove lahkomišelnosti besede in sarkastično pojmovanje življenja.

„Tak molči vendar,“ je zamrmrala, „saj s svojim smehom izzivaš usodo. O, koliko nesreče naju še lahko doleteli!“

Nasproti Dieppa so se morali spet potopiti, da jih ne bi opazili ribiški čolnari. Dvajset minut nato so zapluli poševno proti obali v majhno podmorsko luko,

skrito med skalami. Čoln je pristal ob pomolu in se počasi popel na površje.

„Port-Lupin,“ je javil Lupin.

Ta kraj, ki je bil kakih pet milj od Dieppa in tri milje od Tréporta in ki sta ga z leve in desne krila dva mogočna skalnata previsa, je bil popolnoma skrit in odrezan od ostalega sveta. Drobni pesek je pokrival po-bočje obale.

„Na suho, Beautrelet... Raymonde, daj mi roko... Ti Charolais, se povrneš v Iglo in pogledaš, kaj je tam novega. Zvečer mi boš poročal.“

Beautrelet se je nekam radovedno vprašal, kako bodo prišli iz tega, Port-Lupin imenovane zaliva, ki je bil prej podoben kaki ječi; tedaj pa je zagledal ob znožju previsa kline železne lestve...

„Izidor,“ mu je rekel Lupin, „če bi dobro poznal zemljepisje in zgodovino, bi moral vedeti, da smo zdaj v Parfonvalski soteski na ozemlju Bivilla. Pred več ko sto leti, v noči 25. avgusta 1805 je Georges Cadoudal s šestimi tovariši splezal po poti, ki ti jo hočem pokazati, hoteč dobiti v roke prvega francoskega konzula. Toda od takrat so skalnati plazovi porušili pot, Louis Valméras, bolj znan pod imenom Arsène Lupin, pa jo je dal na lastne troške popraviti. Tudi je kupil posestvo La Neuville, kjer so takrat zarotniki prebili prvo noč; tja se hoče Lupin zdaj umakniti in odpočiti od svojega dela, da bo poslej ne meneč se za svet živel življenje častivrednega podeželskega mogočnika. Gentleman-vlomilec je mrtev, naj živi gentleman-kmet!“

Ko so se popeli po lestvi, so prispeli do neke kotline, od dežja izprane soteske, v katero so držale zasilne stopnice z lesenim ograjo.

Po pol ure naporenega plezanja so prišli na visoko ravan, ne daleč ene izmed malih, v zemlji izkopanih koč, kamor se skrijejo obrežni mitničarji pred dežjem in viharjem. In dve minuti nato se je res prikazal neki mitničar in vojaško pozdravil.

„Nič novega, Gornel?“

Doma v družini

Našim dragim bralkam!

Vas vse vabimo k sodelovanju v tej rubriki. Vsak prispevek, ki nam ga pošljete, bomo znali ceniti in vam bomo hvaležni zanj. Pošljite nam: svoj posebni recept za pripravo kake jedi, Vaš način čiščenja teh ali onih madežev in sploh nasvete, o katerih sodite, da niso splošno znani.

Posebno bi nas zanimali recepti za močnate jedi. Vsaka naša družina ima kak specialni recept — tega nam pošljite in objavimo ga z Vašim polnim imenom. Kar je dobrega, naj ne ostane monopol posameznikov! Naj bo dostopno vsem!

Te prispevke bomo objavljali v tej rubriki pod naslovom: „Jaz bi takole rekla.“ Uredništvo.

PODRUŽNICA
JULIO MEINL D. D.
ŠELENBURGOVA ULICA

PRIREJA

v četrtek dne 16. oktobra poskusno kuhanje čokolade
v petek „ 17. „ „ „ kakava
v soboto „ 18. „ „ „ Maltinkakava

na katero najvljudneje vabi svoje odjemalce, prijatelje in znance.

Posebno opozarjamo na poskusno kuhanje

MALTIN KAKAVA

katero izvanredno sredstvo se posebno priporoča za otroke in rekonvalescente. Prosimo tedaj naše cenjene odjemalce, da nas

v kar največjem številu izvolijo obiskati, da se prepričajo sami o tej krepki in redilni

Meinlovi specialiteti.

Zena kot telovadka in sportnica.

V zadnjih letih sta se telovadba in sport med ženskami zelo razvila in sta danes na jako visoki stopnji. Vendar je večina žensk še zmerom tuka kakor je bila nekdanj. Namestu pri telovadbi sede doma, namestu da bi bile zdrave, so neprestano bolne in bolehnne.

Ta pojav je tem bolj obžalovanja vreden, ker si je le malo žená v svesti svojih pomanjkljivih telesnih zmoglosti. Vse so kakor brežskrbni otroci, ki gredo ob robu prepada. Pri tem igra veliko vlogo ženska ravnodušnost proti vsem telesnim boleznim in slabostim. Največkrat se zavedo šele, kadar je prepozno.

Niti tega ne pomislijo, da ne škodujejo samo sebi. Tudi otroci bodo taki kakor so one. Če bi se tega zavedale, bi jih bilo mnogo več v telovadnicah in na lahkoatletskih igriščih. To so dolžne same sebi in svojemu narodu.

Skorbut

Skorbut je vnetje sluznic in zobnega dlesna. Proti tej bolezni pomaga često drgnjenje dlesna s kisom in vodo. Jej svežo zelenjavo, kislo zelje, solato, zavžij dnevno 50—100 gr sveže iztisnjene citronovega soka in izmivaj usta s toplim kisom. Topla obleka, snažnost in bivanje na svežem zraku je jako priporočljivo.

Jabolčne rezine

Potrebščine: 15 dkg surovega masla, 16 dkg pšenične moke, 7 dkg Dr. Oetker-jevega Gustina, nekaj soli, 2 rumenjaka, ½ zavojčka Dr. Oetker-jevega pecilnega praška, 5 osminke litra vode, jabolčni pire.

Priprava: Iz surovega masla, pšenične moke in Gustina, soli, rumenjaka, pecilnega praška ter vode napravi fino testo, ki ga stepaj tako dolgo, da začne izpuščati mehurčke. Nato razvaljaj testo tanko, ga razreži v 2 dela, napolni s pirejem ter ga speci.

Palačinke

Potrebščine: 30 dkg moka, dve jajci, 5 osminke litra mleka, 2 žlici sladkorja, pol zavitka Dr. Oetkerjevega pecilnega praška.

Priprava: Pomešaj moko, rumenjaka, mleko, sol, sladkor, pecilni prašek in sneg iz preostalih dveh beljakov. Iz te zmesi speci 6—8 palačink, jih napolni z marmelado, sirovim nadevom ali podobnim in potresi s sladkorjem.

Pražena jetra ali ledvice

Ledvice ali jetra olupiš in razreži na tenke rezine. Dušiš dobro sekljano čebulo v masti, s katero pri teh dveh jedeh ne smeš varčevati. Ko je čebula malce rumena in popolnoma mehka, vrzi v mast ledvice oz. jetra in jih dobro mešaj tako dolgo, da niso več krvava. Potem vzemi za noževico konico moke, malo soli in popra, zmešaj in postavi jed na mizo, da ne postane trda.

ALI HOČEŠ BITI LEPA?

Ni pravilca, da so že stari Egiptčani poznali kozmetična sredstva. Ko so odkopavali Tutankhamonovo grobnico, so našli v njej sodice pomad in neverjetno lepo dišečih vonjav. To je najboljši dokaz, da ljudje skrbijo za lepoto, kar obstoji svet...

Kaj se danes uporablja za ohranitev lepote in svežosti, ki si je želi vsaka ženska? ZORAIDA KREMA ohranja svežost in mladost lica ter odstranjuje gube, ki so največji sovražnik lepote. Dnevna in nočna krema, lonček Din 12.50.

ZORAIDA MILO je izredno dehteče, priporočljivo za vsako polt in se izvrstno peni.

Elegantno opremljena škatlica Din 12.—, ZORAIDA PUDEK v vseh barvah, bel, rožnat, creme, ocre, naturelle, je najlažji in brezhiben.

Okusno pakiran v škatlicah Din 6.—, 12, 20.—.

MILCH-KREMA DR. BFOEMA je edino sredstvo proti pegam in madežem.

Dnevna in nočna krema, lonček Din 12.50, MELITIS KREMA (rastlinski vosek) je čisti naravni preparat, ki v nekaj dneh odpravi lišaj.

Škatlica Din 10.—.

BORAKS je na vsak način potreben dodatek vode pri umivanju.

Škatlica Din 10.—.

Poslednja novost na polju kozmetike so vsekakor preparati:

„OPERA“ Eau de Cologne, elegantno opremljena s 100 grami vsebine Din 40.—.

„OPERA“ parfem, izredno dehteč, elegantno adjustirana steklenica Din 50.—.

„OPERA“ krema za lice, lonček Din 40.—.

„OPERA“ puder, v vseh barvah, velika škatlica Din 30.—.

Vse gori opisane preparate prodaja in razpošilja s pošto

PARFUMERIJA URAN, Mestni trg 11, Ljubljana.

JULES MARY:

BREZ VESTI

Prvi del

POMLAD LJUBEZNI

Prejšnja vsebina

V bližini Fontainebleauja kraj Pariza stoji grad, ki ga je kupil od prejšnjega lastnika neki Forges, bogataš in finančnik. Pravkar se je bil vselil vanj s svojo rodbino, sinom in hčerjo.

Blizu gradu stanuje pohabljenec Gobriand z ženo in hčerjo Julijo. Graščaka Forgesa smrtno sovraži; pred dvajsetimi leti je izgubil pravdo proti njemu. Bralec dobi vtis, kakor da Forges v tej pravdi ni igral pošteno.

Gobriandova hči Julija in slikar Gaston, mladi Forgesov sin, sta se seznanila že pred letom dni; zaljubila sta se drug v drugega na prvi pogled. Toda ko mladi slikar pove očetu, da se hoče oženiti z Julijo, stari Forges prebledi na smrt. Ne, njegov sin se ne sme poročiti, ne in ne!

Pri Gobriandovih je velika revščina. Stari že dve leti ni plačal najemnine; od kod bi vzel, ko je vse zapravdal? Baš danes je prišel birič Borel izterjovat najemnino; ker ne dobi, začne popisovati pohištvo, da ga zarubi.

Ni bilo treba mnogo popisovati, zakaj v sobi je bilo le najpotrebnejše, vse drugo je bilo že davno poprodano.

„Mislim, da nisem ničesar pozabil,“ je zamrmral. Nato se je obrnil v drugo sobo. Toda ko je hotel vstopiti, je skočila pred vrata Julija.

„To je soba moje hčere!“ je jezno zavpil Gobriand.

„Meni nič mar!“ je odgovoril Borel in odrinil deklico. In koj nato so ga čuli, kako je na glas govoril in pisal: nizka omara, platneni zastori, oljnata slika, še ena ...

Takrat ga je ustavil srdit vzklik. Gobriandova žena je bila planila v sobo in zavihtila obe pesti proti njemu.

„Ne dovolim, da bi to vzeli s seboj!“ je zavpila, kažoč na zarubljeno sliko.

„In zakaj, če dovolite vprašanje?“

„Ker je moja!“

„To še ni nikak razlog,“ je odgovoril Borel. „Tukaj so stvari, ki so last vaše hčere, a jih vendar moram zarubiti.“

„Ne, tega ne boste storili! To je še od moje pokojne babice in ne dam iz rok!“

Borel se je zasmejal.

„Saj ni vredno niti en frank!“ je zaničljivo rekel. „Pa obdržite!“

Borel je z vso vestnostjo nadaljeval preiskavo; predale in skrbno beležil vse, kar je v njih dobil. Bilo je kaj malo.

„Saj vidite, gospod Borel,“ je rekel stari Gobriand, „nič prida ne dobite! Ni vredno, da bi se toliko trudili.“

„Človek nikoli ne ve — nemara so vmes dragocenosti, ki jih ne bi kazalo prezreti.“

Že pred nekaj minutami je Julija prestala z delom; njene oči so napeto visele na biričevih rokah.

Borel je zdaj odprl skrinjico, v kateri so bile že ovenele cvetice, suhi šopki, pisma in drobni listki. Deklica je vztrepetala in obraz ji je zalila rdečica.

Birič je odrinil zabojček; tu ni bilo ničesar zanj. Vendar je takoj razumel, da so bili to ljubezenski spomini. Nagajivo je pogledal deklico s strani in se zahetal.

Juliji, ki je prej zardela, je zdaj izginila vsa kri z lic. Njen oče je to opazil.

„Kaj je?“ jo je vprašal. „Zakaj te Borel tako gleda?“

Neka sumnja se je porodila v njem in nehote je tudi njegov pogled zdrknil po biričevi roki. Toda Borel je bil s temi stvarmi že gotov; spravljal je baš poslednje čipke in drugo drobnjavo v kraj. Gobriand ni videl ničesar.

Rubežen je bila pri kraju.

„Še danes vam pošljem prepis zapisnika,“ je rekel Borel. „Svetujem vam pa, da čimprej izplačate gospoda Tenneryja, zakaj če te stvari kmalu ne uredite, imam nalogo, da vas poženem na cesto. Potrudite se, morda kje dobite potrebni denar. Drugače ... Čez štirinajst dni —“

To rekši je Borel samozavestno odšel.

Osmo poglavje

MRZLICA

Že nekaj dni je Julija imela čez glavo posla, in morala je delati tudi ponoči. Preveliki napor pa so bili prehudi za njo — ko se je zvečer tistega dne vračala domov, je začutila, da ni več prav zdrava.

„Kaj bo, če bom morala v posteljo!“ si je z grozo dejala, „Kaj bo z roditeljema?“

Vročina je naraščala, tek jo je mineval; to je bilo brez dvoma mrzlica.

Ko je drugo jutro hotela vstati, ni mogla.

Njenega očeta je to hudo prestrašilo. Takoj se je oblekel in se odpravil v bližnji kraj Bois po zdravnika Longrava, ki je zdravil že njeno mater.

Doktor Longrave je bil majhen, zagorel in suhljat mož, srednjih let z rumenkasto poltjo, stisnjenimi drobnimi ustnicami in črnimi gorečimi očmi. O njem so krožile čudne govornice. Bil je že deset let vdovec, a je vendar rad gledal za dekleti. To so mu ljudje zamerili in zato so mu zadnje čase klijenti nekoliko skopneli.

Julija je bila preveč zala, da ne bi bila zbudila njegove pozornosti. Vselej, kadar je prišel pogledat k njeni materi, je imel kako prijazno besedo tudi za hčerko. In kadarkoli je prilika nanesla, da je moral mimo Gobriandovih, ni nikoli pozabil vsaj

za nekaj minut pogledati v hišo. Računa ni nikoli poslal.

„To je vrl možak!“ je ob vsaki priliki poudaril Gobriand. „Da, takih nam je treba, takih prijateljev siromakov!“

Longrave je sicer opažal, kako gre z Gobriandovimi navzdol, a to je bila baš tista prilika, po kateri je že tako dolgo hrepenel.

Več tednov je oprezal, nato pa je prišel nekega dne, ko je vedel, da Gobrianda ni doma, in se skušal z dvoumnimi besedami prikupiti Juliji.

Deklica pa ga je osorno zavrnila.

„Ali ne veste,“ je vzkliknila vsa ogorčena, „da bi vas moj oče, če bi mu to povedala, takoj nagnal?“

„Tega ne boste storili, draga moja!“ je pohlevno odgovoril doktor. „Kaj mislite, da ne bi bil dober zakonski mož?“

Julija mu je prezirljivo obrnila hrbet.

„Mala je še neizkušena in neumnna!“ si je rekel zdravnik, ko se je vračal domov. „Le malo potrpljenja; kadar ne bo več groša v hiši, me bo že bolje sprejela.“

Po tega zdravnika je torej poslal Gobriand. Longrave se seveda ni obotavljal in je takoj prišel. Ko je zagledal Julijo na postelji so se mu zaiskrile oči in je komaj premagal, da ni na glas izdal svojega veselja.

Preiskal je bolnico, napisal recept, zapovedal mir in obzirnost v vsakem pogledu, za pozneje, ko Julija preboli vročico, pa je nasvetoval dobrega vina, krepke hrane in obilo razvedrila. Nato se je poslovil.

„Dobrega vina — krepke hrane!“ je zaječal Gobriand. „Le kdo mi bo tega dal?“

Obupno se je ozrl okoli sebe. Instinktivno so njegove oči švignile po sobi in obletele vse, kar bi se kako dalo prodati in bi prineslo vsaj malo denarja. Toda zdajci se je spomnil, da ni tu nič več njegovega, da mu je Borel vse zarubil.

„O nesreče!“ je zastokal siromak. „Kaj naj storim, kam naj se obrnem?“

Do tega dne še ni bil zašel v dolgove — ne pri peku, ne pri mesarju; vselej je redno plačal. Morda bi mu ti ljudje kaj posodili za dva tedna ali za mesec dni? Čez mesec bi Julija že okrevala in potem bi se videlo — morda bi vsi trije šli v Pariz. A zdaj, v tej zadregi? Sicer je bil res še gospod Ledue, pri katerem je bila Julija v službi. Morda bi on pomagal? Vsaj z majhno vsoto...

Tako si je mislil Gobriand; toda bilo mu je hudo misliti na to. Po teh dolgoletnih sanjah o bogastvu, je bilo strašno globok padec, bolešno ponižanje in njegov ponos se je upiral, njegovo čelo rdečilo od sramu. Toda ali se je mogel, ali se je smel obotavljati, ko gre za njegovo hčer?

Slišal je, kako Julija vzdihuje in govori v vročici nezvezne besede. Ljubil je to vestno, dobro, marljivo hčer nad vse; kako rad bi jo osrečil in ji nasul bogastva v naročje, a zdaj ni imel zanjo niti za večerjo.

„Naprej!“ si je sam sebi dajal poguma. „Poskusiti hočemo!“

Vzel je klobuk in berglje, se kratko poslovil od žene in se odločno odpravil na pot proti Boisu.

Najprej se je oglasil pri mesarju.

„Gospod Gauthier,“ ga je ogovoril, „v veliki zadregi sem. Izgubil sem pravdo proti lopovu Forgesu in moja hči Julija je bolna; če ne bo boleznj konec, bomo brez denarja. Do danes sem vam vselej točno plačal. Ali mi ne bi posodili za nekaj dni, za teden ali dva — nič delj. Moja hči vam povrne, takoj ko ozdravi, na to se lahko zanesete. Glej-

te, gospod Gauthier, povedal sem vam vse tako, kakor je.“

Mesar, velik, debel mož z drobnimi, ostrimi očmi dolgo ni odgovoril. Naposled pa je rekel: „To ni nezaupanje do vas, gospod Gobriand, saj ste mi vselej točno plačali — toda posojilo... ne, to bi se reklo izgubiti denar... Tega ne morem... Slaba kupčija bi to bila. Saj veste, nekateri vrnejo, po večini pa ne! Živiti moram ženo in otroke, nakupiti živino in plačevati pomočnike — sam potrebujem denar, pa ga še meni manjka. Vse kar vam morem storiti je to, da vam dam trikrat ali štirikrat mesa za juho vaši bolni hčerki — verjemite, da več ne morem! Jako žal mi je, da nisem bogat!“

Gobriand je vedel, kaj bi vse bilo in kaj bi vse Gauthier storil, če bi bil bogat

„Hvala lepa!“ je s tresočim se glasom odgovoril siromak. „Hvala vam, gospod Gauthier, za vašo dobro voljo!“

Prav tako ali podobno se mu je zgodilo pri trgovcu in pri peku. Vsak bi tako rad pomagal, samo na žalost nihče ni bogat, in vsak mora živeti ženo in otroke...

Ves potrj se je Gobriand vrnil domov. Potem ko je lekar narju plačal zapisano zdravilo, mu je ostalo le še pet frankov od Julijinega zaslužka, ki ji ga je gospod Ledue izplačal pred nekaj dnevi.

Kaj če bi prosil gospoda Leduca?

Tudi ta pot je bila brezuspešna.

„Predujem? Ne, ne morem,“ ga je zavrnil trgovec. „Kaj pa mislite! Če vam to storim, pridejo lepega dne vse delavke k meni in me kar preplavijo s takimi prošnjami. Vaša hči je dobra, spretna in marljiva delavka, rad priznam, in pri meni dobi dela kolikor hoče. Za delo denar, da — denar brez dela, to pa ne. Tako je moje načelo!“

Moja hči je bolna, gospod Ledue!“ je boječe pripomnil starec.

„Jako žal, gospod Gobriand! Če ne bi bili vsega svojega imetja vtaknili v svojo noro pravdaje s Forgesom, pa vam danes

VSAK DAN 1 ODGOVOR

Na vprašanja na 8. strani

1. Ruski car Peter Veliki.
2. Leta 1888 med Montevidenom in La Plato.
3. 20.000.
4. Marko Pohlin.
5. Republika Andorra, kneževina Monaco, republika San Marino in kneževina Lichtenstein.
6. Predsednik ameriških Združenih držav Monroe, ki je predsedoval od leta 1817—1825.
7. Morska mera (kakih 7 metrov).

ne bi bilo treba prositi denarja za svojo hčer!"

Okrutne so bile te besede. Gobriandu so se zasolzile oči. Umolknil je.

To, česar se je tako bal, kadar je pomislil na morebitno izgubo pravde, se je zdaj zgodilo: prišla je najčrnejša beda. In prišla je tako rekoč kakor strela z jasnega, zakaj z Julijinom delom so se doslej še vedno rešili iz najhujšega. Zdaj pa je bilo konec.

„Vaša hči je zaradi prevelikega dela in zgaranosti malone na koncu.“ je govoril doktor Longrave dan za dnem. „Kadar okreva, mora pustiti to težko delo, drugače vam še enkrat zbolijo, in takrat ne vem kaj bo!“

Pustiti delo! To pomeni toliko, kakor umreti od glada. Zakaj njegova žena ni bila več za delo. On sam je bil brez nog in živce mu je večno pravdanje tako ugonobilo, da so se mu roke neprestano tresle; zato ni mogel prijeti za nobeno pametno delo. Vselej, kadar je pogledal na svoje lesene noge, je stisnil od nemoci in obupa zobe.

Doktor Longrave je dan za dnem opazal vse večji obup v tej nesrečni rodbini. To je šlo kakor nalašč v njegove račune.

„Potrpljenje, le potrpljenje!“ si je venomer govoril. „Tisti dan, ko bo Gobriand zahteval od mene denarja, ni več daleč, in potem bo Julija moja!“

Čez kaka dva tedna se je deklici obrnilo na bolje; vročica je jela ponehavati. Vendar je bila še vedno slabotna. Njen glas je bil tako šibek, da se je moral oče skloniti k njej, da jo je čul.

Za njeno okrevanje je bilo treba dobre hrane: jaje, mesa, piščancev in dobrega vina. A kje vzeti vse to? Pek in mesar sta že zdaj godrnjala in se branila dati na up. Treba je bilo prej poravnati dosedanje račune.

Gobriand se je domisil. V hiši je bila še velika postelja, ki je Borel ni smel zarubiti. To bo prodal!

Rečeno, storjeno. Žena se je sicer upirala in jadikovala, toda mož se ni dal pregovoriti. Vrnil se je s petdesetimi franki.

Julinska

„Evo,“ je rekel in naštel bankovce na mizo. „To je vse, kar so mi dali!“

Toda teh petdeset frankov je komaj zadoščalo za tri dni. Četrty dan že spet ni bilo nič več v hiši.

Lep miren večer je prišel za soparnim in vročim dnem. Rahel vetrič je pihal in tresel listje na drevju. Gobriand je sedel pred hišo, si podpiral glavo z rokami in premišljal, kaj naj stori, da reši ženo in hčer pred lakoto.

„Da bi šel k županu? Morda bi kaj dobil...“ Toda to misel je takoj zavrnil.

Zdajci se mu je nekaj zasvetilo. Zagledal se je bil v fontainebleaujski gozd. Kaj, če bi...? Skoro se ni upal domisliti do kraja.

Noč je polagoma objela svet. Tisoč zvezd se je lesketalo na nebu in globoka tišina je legla na krajino. Le nekatere nočne ptice, ki so se odpravljale na lov, so motile svečano tišino.

„Moja roka trepeče,“ je zagodrnjal Gobriand, ukvarjajoč se z mislijo, ki je bila vstala v njem. „Saj ne bom mogel! Da, prej, ko sem bil še mlad...“

Zdajci se je zdrznil nad lastnim glasom. Boječe se je ozrl naokoli, da ga ne bi kdo čul.

Vse je bilo tiho — nikjer ni bilo žive duše.

Gobriand je skomignil z rameni. Nato je odločno pokimal: bilo je, kakor da se je zdajci odločil.

„Pojdem!“ je zamrmral.

To reki se je vrnil v hišo. Julija je že spala in tudi njegova žena je bila že v postelji.

Gobriand je stopil k njej.

„Kaj je?“ je vzkliknila žena, ki jo je hoja zbudila.

„Nič... Samo to sem ti prišel povedat: ne vznemirjaj se, če me to noč dolgo ne bo domov.“

„Kam pa greš?“ ga je vprašala žena.

„Poskusiti hočem, da si dobim nekaj denarja.“

„Kako neki?“

„To je moja skrivnost. Če kdo vpraša po meni, odgovori, da nič ne ve!“

S temi besedami je Gobriand odšel iz hiše in krenil proti Boisu. Kmalu je zavil na stransko pot, kjer so bile same siromašne hišice. V eni izmed njih je še gorela luč. Od zunaj si čul udarjanje čevljarjskega kladiva.

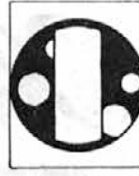
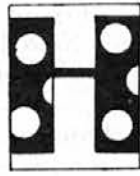
Najstrašnejši trenutek mojega življenja

Naš natečaj se je v 39. številki zaključil. Prinesel je nekaj prav dobrih prispevkov, ki smo jih tudi objavili. Vsem onim našim prijateljem, ki so nam poslali svoja delca, a niso prišla v list, pa naj bo to lažba to, da nam na vseh koncih manjka prostora, drugače bi vendarle to ali ono bilo vsaj objavljeno, čeprav morda ne nagrajeno...

Vseh dvajset avtorjev „strašnih trenutkov“ prejme nagrade. Prispevki teh dvajset so bili po naši temeljiti proučitvi najboljši med premnogimi tekmovalci. Kateri med njimi je pa absolutno najboljši, to sodbo prepuščamo našim bralcem: oni naj sodijo in glasujejo.

Glasovali boste po kuponih. Pravico do glasovanja ima vsak naš naročnik in bralec. Prosimo vse, ki le količkaj utegnate: glasujte! Čeprav ne gre za Vašo nagrado, storite vendar prav, da nam poveste, kaj Vam je ugajalo med temi 20 prispevki in kaj ne. Ustrežete sebi in nam: daste nam možnost presojanja Vašega okusa. In čim bolj bomo poznali Vaš okus, tem bolj Vam bomo lahko ustregli z gradivom.

Pazite na naša navodila glede glasovanja v prihodnji številki! Pazite na naše kupone!

„In koliko je najemina za to vilo?“

„Sto tisoč dinarjev na leto.“

„S hlevom vred?“

„S kakšnim hlevom?“

„Za osla, ki bo to plačal!“

Odvetniki skoparijo z vsem, za kar ne dobe odškodnine. Zato tudi pisarijo kar moči malo.

Neki odvetnik si je dal kratko malo napraviti tiskovine, ki je z njimi obvestil svoje klijente o izidu procesa. Prva tiskovina se je glasila:

Spoštovani gospod! Veseli me, da vam morem sporočiti, da s e m dobil vašo pravdo. Z odličnim spoštovanjem!

Druga pa je bila samo malo drugačna:

Spoštovani gospod! Sporočam vam, da s t e izgubili pravdo. Z odličnim spoštovanjem!

Drugače mislil

„Nu, kako pa kaj z vami?“

„Hvala, nič kaj dobro. Od večeraj živim ločen od mize in postelje.“

„Kaj ne poveste! Pa nisem vedel, da ste oženjeni!“

„Oženjen! Kaj še: pohištvo so mi zarubili!“

Vodnik: „Tukajle, gospoda moja, vidite meč, s katerim je hotel Bileam ubiti svojega osla.“

Tujec: „Še nikoli nisem čul, da bi bil Bileam imel meč; sveto pismo pravi, da si ga je samo želel.“

Vodnik: „Da, gospod, imate prav; tole je tisti, ki si ga je želel.“

Župnik: „In ta steklenica žganja, pravite, je vaša edina uteha?“

Vdovec: „Ne, gospod župnik, imam jih še nekaj v omari.“

„Oprostite, gospod kmet — kaj dobe tudi race kurjo polt, če gredo v mrzlo vodo?“

Adolphe Menjou se je dal v Hollywoodu ločiti. Dan nato ga je vprašal njegov režiser Lubitsch, kako to, da se je dal ločiti; saj je vendar moral že prej vedeti, ali bo žena zanj ali ne.

„Tega človek nikoli ne ve pred poroko,“ je odgovoril Menjou. „Zapomnite si, dragi moj Lubitsch, z žensko je tako kakor z ovratnico. Pri eni kakor drugi spoznaš, koliko je vredna, šele potem, ko jo imaš že na vratu.“

Ni pristojen

„Prav imate, nisem smel stopiti na travnik. Evo vam deset dinarjev za odškodnino.“

„To morate plačati prizadetemu kmetu samemu. Jaz imam samo to dovoljenje, da vas pretepem.“

Znamenitemu romanopiscu Dumasu starejšemu časnikarji nikoli niso dali miru. Nekega dne ga je posebno vsiljiv urednik že dvajsetič vprašal: „Povejte, mojster, s čim se prav za prav ta trenutek ukvarjate?“

„Ta trenutek,“ je pomislil Dumas. „Kaj ne vidite, da mi ta trenutek rase brada!“

Neka dama je rekla lordu Chesterfieldu, da so Francozi vljudnejši od Angležev. Lord na to ni hotel pristati.

„Saj to Angleži sami priznajo,“ je rekla dama.

„Prav to je dokaz, da so vljudnejši od Francozov,“ je odgovoril odrezavi dvorjan.

Sportna latinščina

„Premisli, snoči sem napravil, preden sem legel spat, stojo na rokah, in pri tem sem sam ne vem kdaj zaspal!“

Učitelj: „Kdo mi ve povedati, katera žival je najboljša za hrano?“

Učenec: „Kokoš, ker jo lahko jemo pred njenim rojstvom in po njeni smrti.“

Želja

Marička je prišla iz menažerije. „Mami,“ je rekla, „jaz bi bila pa rada žirafa.“

„Zakaj, srček?“

„Veš, če bi jedla bonbon, bi ga s tako dolgim vratom dalj časa uživala.“

„Meni kot izvedencu lahko verjamete: Psi so dostikrat pametnejši od svojih gospodarjev.“

„Ne verjamem.“

„Seveda, ker mojega psa še ne poznate!“

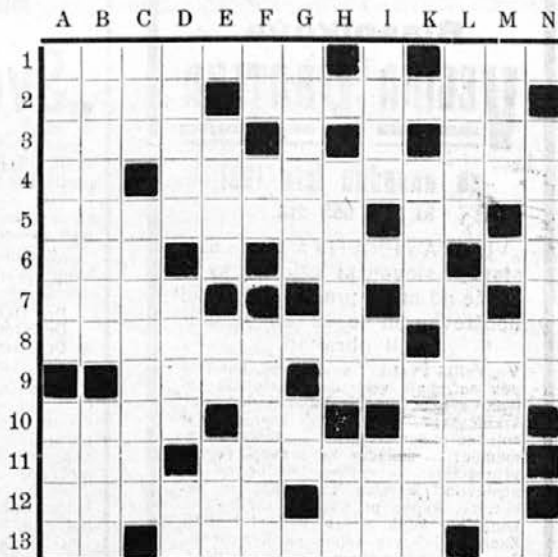

Uganke

KRIZANKA

Vodoravno: 1. Organska spojina; izumrla žival; 2. Svetopisemska oseba; slovenski gramatik; 3. Ptica; otok v Dalmaciji; 4. Kraj pri Ljubljani; ameriška republika; 5. Služkinja; del voza; 6. žensko ime; mitološki kralj; predlog; 7. Žensko ime; narobe veznik; 8. Zasilno pristanje letala; grška črka; 9. Boleče mesto; kamenina; 10. Moško ime; veznik; izvir; 11. Kraj blaženih; kost; 12. Moško ime; del avta; 13. Kemični znak; gorovje v Ameriki; igralna karta.

Navpično: A. Zapreka; podzemlje; B. Kamenina; žensko ime; C. Suženj; vojaška edinica; D. Izraz iz elektrotehnike; jezero v Aziji; predlog; E. Žensko ime; veznik; polet; F. Ruska reka; zaimek; Wildova tragedija; G. Star slovenski list; pesnitev; H. Reka v Avstriji; mesto v Birmi; I. Gora v Švici; okraj-

šava za evr. pogorje; ameriško ime; K. Priprava za pridobivanje oglja; mesto v Španiji; L. Rusko ime; star denar; M. Element; glavno mesto Albanije; N. Igra, ki je odvisna od srečnega slučajja.

ZLOGOVNICA

Besedam:

lina, Nica, stih, lovec,

odaj spredaj še po en zlog, da dobiš nove besede. Novi zlogi, skupaj citani, ti dajo vrsto literarnega dela.

SKRIVALNICA

Mleko se skisa v dveh dneh.

Dvorana se lesketa v čarobnih barvah.

Naš vodovod ni kaj prida.

V vsakem stavku je skrit slovenski literat. Poišči ga!

MAGIČNI KVADRAT

A A A Á A
A I I I I
K K N O O
P R R R R
S T T T Z

Črke v tem kvadratu uredi tako, da dobiš v vodoravnih vrstah besede s tem pomenom: 1.) kamenina; 2.) Odisejev otok; 3.) gora v Julijskih Alpah; 4.) sveta podoba; 5.) rusko krstno ime. Besede se citajo enako v navpičnih in vodoravnih vrstah.

DOPOLNILNICA

AS OSA MIR EMA TER EP PIKA OS

Dodaj vsaki besedi spredaj po eno črko. Vse te črke ti dajo slovenskega pesnika.

BESEDNICA

Namestu pik postavi prave črke, da dobiš samostalnike. Vse nove črke pa ti dajo pregovor.

u . . z . i . . na, p . . tan, r . . ič, m . . t.
o . . ra, v . . aja, k . . ja, o . . ar, t . . t.
g . . ec, p . . tar, u . . ch, š . . a.

IZPOPOLNILNICA

. e . . nda, . . s . et, K . . j, v . . n.
. . sti . a, B . . ar, . . ada, . . nak,
. . zik.

Vstavi namestu pik črke, da dobiš besede, nove črke pa ti dajo pregovor.

POSETNIKA

Edi N. Koman
urar

Kdo je sestavil to posetnico?

BESEDNICA

Iz besed: vsebina, Akon, apokalipsa, Tizian, carina, svetilnik, Ojstrica, Egmont, Nepal, zdrob, olika, junak, bisler, vzemi po dve zaporedni črki in sestavi iz njih znan pregovor.

Rešitve ugank v II. številki.

Križanka. Vodoravno: 1. Severin, bisser; 2. eil, Zola, ime; 3. dinar, Gorica; 4. Akon, gotovina; 5. na, komik, lan; 6. te, vica; 7. Korotan; Jim; 8. ar, Rab, Tomaj; 9. seminar, al, 10. omarica, Ana; 11. bokal, Ezop; 12. oko, Iva, ona; 13. Nora, Svejovid. — Navpično: A. Sedan, Salomon, B. čika, ko, C. vino, sabor, D. elan, torero, E. keramika, F. iz, golobica, G. nogomet, nali, H. Loti, ata, ve, I. barok Nora, at, K. Iv., ne, L. Sicilija, Azov, M. emanacija, oni, N. re, Anam, Lapad.

Zlogovnica. Kalimegdan, Justina, Emisija, Računica, Serpentina, Etnografija, Otokar, Saragosa, Emilija, Ludovlada, Vodmat, Andaluzija, Lastovka, Junaštvo. — Kjer se osel valla, tam dlako pusti.

Besedna skryvalnica. Marka, Anam, roka, Ibar, Ovid, rama, — Maribor.

Saljivka. Sokol-oko.

Črkovnica. Od debele črke v krogu proti robu: Kdor za vsako pišče, teče na sodišče, kaže, da prepira in sovraštva išče.

Izložnica. Sila kola lomi.

Posetnica. Gostilničar.

Črkovnica. Po dve in dve črki tako, da vselej dve preskočiš: Če prehitro puška poci, zdrav iz grma zalec skoči.

Bolniško poročilo. Seštej številke ševil. Novo število, ki ga tako dobiš, ti pove, katero črko moraš vzeti iz odgovarjajoči bolezni: Pazi na zdravje!

Veriga: Kobilca, lakota, Talija, jagoda, darilo, lovišče, ščetina, napaka, kadilo.

Elitni Kino Matica

Tel. 21-24

EDINI ZVOČNI KINO V LJUBLJANI

„Tango ljubezni“. Vesela opereta v glavni vlogi Willy Forst, priljubljeni pevec iz filma „Dvoje src v 3/4 taktu“.

„Cilly“. Najčarobnejša filmska opereta v naravnih barvah. Revija najlepših plesalč. Razkošje. V glavni vlogi najboljša operetna subreta Amerike, divna Marilyn Miller.

„3 + 1 = 2“. Najnovejša, vesela opereta Ufe. V glavnih vlogah Lillian Harvey in Willy Fritsch.

„Hai Tang“. Prvi govoreči vefilm lepe kitajske filmske umetnice Ane May Wong. Kot partner priljubljeni umetnik Franz Lederer.

Budilke

po Din 60— s triletnim jamstvom

**IVAN PAKIŽ,
LJUBLJANA
Pred Škofijo 15.**

Pisalni strojček Remington Normal 1930
A. PRELOG, Ljubljana, Marijin trg.

Drobiž

Železniška mreža vsega sveta je trikrat daljša kakor razdalja od zemlje do lune.

Vrtno jagodo so prinesli v Evropo v začetku osemnajstega stoletja.

Svilena nit v zapredku svilopreje je dolga 400 do 1000 m.

Šakala je moči udomačiti in je zvestejši in krotkejši od psa.

Francoski tobačni monopol je v veljavi že od leta 1816.

Vazelin pridelujejo iz nafte kot postranski produkt petroleja.

Na najdaljšo zaporno kazen je bil obsojen neki Španjec Alba. Sodniki so mu prisodili 3083 let ječe za 217 prestopkov.

Izumitelj sedanjih ločil je beneški tiskar Altus Manutius, ki je prvi iznašel vejico, piko in druga ločila.

Moško srce tehta 346, žensko pa 310 gramov.

MR. BAHOVEC

PLANINKA
ZDRAVILNI ČAJ

PLANINKA
zdravilni čaj

iz najboljših zdravilnih zelišč, čisti in prenavlja kri in učinkuje izborno pri slabih prebavi želodca, zaprtju telesa, napenjanju, nerednem delovanju črev, hemoroidih (zlati žili), poapnenju žil, izpuščajih in žolčnem kamnu. Preprečuje kislino in zbuja tek. Pravi Planinka čaj je zaprt in plombiran in ima napis:

Lekarna Mr. Ph. Bahovec, Ljubljana
ter stane zavojček 20 Din

200 dinarjev

na mesec plačujete za novi veliki Brockhausov leksikon.

20 velikih knjig s 16.000 strani

razkošno vezanih v polusnje ali platno. Novi Brockhaus bo Vam in Vašim otrokom desetletja najboljša šola v življenju, najzvestejši tovariš in najzanesljivejši svetovalec.

Do zdaj izšlih 6 knjig dobite takoj po vplačanju prvega obroka pri zastopniku največje jugoslovenske knjigarne „Minerve, d. d.“

Vse informacije daje „Roman“.

Francoski učenjak Durant je dognal s poskusi, da porabi človeški želodec v 24 urah toliko sile, da bi z njo dvignil človeka 300 m visoko ali pa segrel poldrugi liter vode na 100 stopinj.

Izšla je
Blasnikova
VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1931,
ki ima 365 dni.

„VELIKA PRATIKA“ je najstarejši slovenski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj upoštevan in je še danes najbolj obrajtan.

V „Veliki Pratici“ našel vse, kar človek potrebuje vsak dan: Katoliški koledar z nebesnimi, solničnimi, luninimi, vremenskimi in dnevnimi znamenji; — solčne in lunine mrke; — lunine spremembe; — koledar za pravoslavce in protestante; — nošne določbe za bogoslavlje; lestvice za kolke, za pobotnice, kupne pogodbe in račune; — konzulate tujih držav v Ljubljani in Zagrebu; — vse seime na Kranjskem, Koroškem, Štajerskem, Prekmurju, Medžimurju in v Julijski Benečiji; — pregled o koncu brejosti živine; — tabelo hektarov v oralih; — popis vseh važnih domačih in tujih dogodkov v preteklem letu; — tabele za računanje obresti; — življenjepise važnih in odličnih oseb s slikami; — oznanila predmetov, ki jih rabi kmetovalec in žena v hiši. — Cena 5 Din.

„VELIKA PRATIKA“ se dobi v vseh večjih trgovinah in se lahko naroči tudi pisмено pri založniku:

tiskarni J. Blasnika nasl. d. d.
v Ljubljani.

Agfa
Kodak
Zeiss-Ikon
Voigtlander

Foto
k i n o
aparati

Stalno v zalogi
foto-materijal

Janko
Pogačnik

Ljubljana
Tavčarjeva ulica št. 4.

Blagovna znamka

„Svetla glava“

se je obnesla. — Med tisoči znamk, ki se priglašajo vsako leto, pač pa ni nobena postala znana kakor ta. Radi pozornosti, ki jo vzbuja slika, in radi globokega svojega pomena je postal znak nezpozaben.

„Znamka Oetker“ jamči za najboljšo kvaliteto po najnižjih cenah in radi tega načela so

Dr. Oetker-jev pečilni prašek
Dr. Oetker-jev vanilinov prašek
Dr. Oetker-jev prašek za pudinge itd. tako močno razširjeni.

Letno se proda mnogo milijonov zavojčkov, ki pomagajo „prosvitljenim“ gospodinjam postaviti v kratkem času na mizo tečne jedi. Marsikatera ura se je prihranila, mnoge nevolje radi slabega kipelega močnikov je izostalo.

Otroci se veselijo, če speče mati Oetkerjev šartelj, in v otroški sobi ni ničesar boljšega, nego je Oetker-jev puding s svežim ali vkuhanim sadjem ali s sadnim sokom.

Pri nakupu pozor na to, da se dobe pristni Dr. Oetker-jevi fabrikati, ker se čisto ponujajo manj vredni posnetki.

Dr. Oetker-jev
vanilinov sladkor
je najboljša začimba

za mlečne in močnatne jedi, pudinge in spenjeno smetano, kakao in čaj, šartlje, torte in pecivo, jajčni konjak.

Zavojček odgovarja dvema ali trem strokom dobre vanilije.

Ako se pomeša 1/2 zavojčka Dr. Oetker-jevega izbranega vanilinovega sladkorja z 1 kg finega sladkorja in se dasta 1 do 2 jajčni žlici te mešanice v skodelico čaja, tedaj se dobi aromatična, okusna pilača.

Dr. Oetker-jevi recepti
za kuhinjo in hišo

prinašajo izbiro izvrstnih predpisov za pravo enostavnih, boljnih, finih in najfinjših močnatih jedi, šartljev, peciva, tort i. t. d.

Za vsako obitelji so največje važnosti, ker najdejo po njih sestavljena jedila radi svoje enostavne priprave, svojega odličnega okusa in svoje lahke prebavljivosti povsod in vedno pohvalo gospodinji — tudi onih, ki stavijo večje zahteve — in ker je, kakor je pokazala izkušnja, vsako ponesrečenje tudi pri začenicah izključeno.

Oetker-jevo knjigo dobite zastoj pri Vašem trgovcu, ako ne, pišite naravnost na tovarno

DR. OETKER, MARIBOR.